

Walka ze smogiem - jakie działania powinna podjąć gmina, aby poprawić stan środowiska i podnieść jakość życia mieszkańców? Jak skutecznie realizować Program Ochrony Powietrza oraz jakie konsekwencje może ponieść gmina za brak realizacji POP? Badanie i wyliczanie dochodów mieszkańców oraz kontrole WIOŚ

Szkolenie skierowane do pracowników urzędów miast i gmin, którym zależy na poprawie jakości powietrza w swoim regionie. Zapraszamy zarówno gminy, które wprowadziły już u siebie różne programy ekologiczne, jak i te, które dopiero szukają rozwiązań w tym zakresie

Polska w czołówce krajów z najgorszą jakością powietrza w Europie!

WHO szacuje, że co roku blisko 7 milionów osób przedwcześnie umiera z powodu zanieczyszczenia powietrza - w Europie około pół miliona rocznie! Dlatego tak istotne jest dbanie o stan powietrza, a działania na rzecz ochrony środowiska należą do obowiązków samorządów. Aby wspomóc urzędy w realizacji zadań, przygotowaliśmy warsztaty podczas których doświadczony praktyk podzieli się wiedzą oraz wskazówkami jak skutecznie wywiązywać się z powierzonych obowiązków, tak aby nie zostały nałożone kary za brak realizacji programów ekologicznych.

W programie m.in.:

- Jakie kary czekają gminy, które nie wprowadzają programów ekologicznych na swoich terenach?
- Jak przeprowadzać kontrole w gminie, gdy nie ma straży gminnej? Jakie wymogi musi spełniać osoba, która zajmie się kontrolą?
- Gdzie gmina może szukać wsparcia oraz pieniędzy na programy?
- Co robić w sytuacji, gdy gmina wie, że mieszkaniec pali niewłaściwymi środkami, zostaje zapowiedziana kontrola, ale mieszkaniec zdąży wszystko sprzątnąć i kontrola nic nie wykazuje? Jak sobie poradzić w takiej sytuacji? Jak udowodnić, że mieszkaniec pali niedozwolonymi substancjami?
- Jak edukować i zachęcać ludzi starszych, niezamożnych, którzy ogrzewają się piecami kaflowymi (które spełniają również inne funkcje), aby zmienili formę ogrzewania na ekologiczną?
- Jak powinno przebiegać badanie dochodów mieszkańca? Jak dokładnie je wyliczyć?
- Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska. PRZYKŁAD: lokalna piekarnia posiadająca piec, musi stosować odpowiednie paliwa; działania te nie wymagają żadnych zezwoleń, ale mieszkańcy skarżą się, że jest dziwny dym i zapach – co urzędnik może sprawdzić w trakcie kontroli? Jak wygląda postępowanie administracyjne w takim wypadku? Czy po sygnale od mieszkańców gmina musi kierować skargi do inspekcji, czy sama może to skontrolować?

Szczegółowy program szkolenia:

Nowości w programie:

- Czy urzędnik gminny może kontrolować piece w przedsiębiorstwach?
- Co w sytuacji, gdy podczas kontroli okazuje się, że termin wymiany kontrolowanego urządzenia grzewczego już minął?
- Jeżeli mieszkaniec złożył wniosek na wymianę pieca i otrzymał dofinansowanie, to czy może złożyć kolejny wniosek, tym razem na termomodernizację budynku?

- Czy gminy są nadal zobligowane do aktualizacji PGN?
- Omówienie:
  - ustawy z dnia 29 września 2022 r. o zasadach realizacji programów wsparcia przedsiębiorców w związku z sytuacją na rynku energii w latach 2022 – 2024 (Dz. U. z 2022 r., poz. 2088) – a konkretnie art. 12 i dalej,
  - rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 października 2022 r. w sprawie odstąpienia od stosowania wymagań określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2022 r, poz. 2186)

1. Jak skutecznie kontrolować oraz reagować w przypadku zgłoszeń mieszkańców?

- Kontrola podmiotów korzystających ze środowiska. **PRZYKŁAD:** lokalna piekarnia posiadająca piec, musi stosować odpowiednie paliwa; działania te nie wymagają żadnych zezwoleń, ale mieszkańcy skarżą się, że jest dziwny dym i zapach – co urzędnik może sprawdzić w trakcie kontroli? Jak wygląda postępowanie administracyjne w takim wypadku? Czy po sygnale od mieszkańców gmina musi kierować skargi do inspekcji, czy sama może to skontrolować?
- Co można zrobić, gdy mieszkaniec anonimowo zgłasza, że sąsiad (nie podaje jego danych) spala śmieci?
- Co robić w sytuacji, gdy gmina wie, że mieszkaniec pali niewłaściwymi środkami, zostaje zapowiedziana kontrola, ale mieszkaniec zdąży wszystko sprzątnąć i kontrola nic nie wykazuje? Jak sobie poradzić w takiej sytuacji? Jak udowodnić, że mieszkaniec pali niedozwolonymi substancjami?
- Jak ustalać wysokość kar dla mieszkańców za nieprzestrzeganie przepisów? **PRZYKŁAD:** mieszkaniec dzwoni, że jego sąsiad pali w piecu jakimiś niedozwolonymi środkami; gmina jedzie z policją na kontrolę, a ta osoba mówi, że pali węglem, ale słabszej jakości – co robić? Czy karać takiego mieszkańca mandatem?
- Jakie dokumenty należy sporządzać po rutynowych kontrolach kotłów?
- Jak postępować, gdy mieszkaniec zgłasza, że sąsiad X pali śmieci?
- Czy mieszkaniec może na podwórku palić ognisko? Jeżeli tak, to czym wolno mu palić?
- Jak przeprowadzać kontrole w gminie, gdy nie ma straży gminnej? Jakie wymogi musi spełniać osoba, która zajmie się kontrolą?
- Jakie są rekomendowane rodzaje paliw? Czy mieszkańcy mogą palić w piecach?
- Jak wygląda kontrola pod kątem uchwały antysmogowej?
- Jak dokonać pomiaru wilgotności drewna?
- Jak określać ziarnistość węgla? Co na ten temat mówi uchwała antysmogowa? Rozbieżności między uchwałami antysmogowymi, a ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw
- Gdzie zgłaszać, że ktoś sprzedaje złe paliwo? Jakie certyfikaty musi mieć paliwo?
- Co powinno znaleźć się w pokontrolnym piśmie urzędniczym, jeżeli stwierdzone zostaną nieprawidłowości?
- Jakie konsekwencje może ponieść mieszkaniec za palenie w piecu niedozwolonymi środkami?
- Jakie konsekwencje może ponieść mieszkaniec palący śmieci? Jak gmina może ukarać takiego mieszkańca?
- Jak wszczynać postępowanie w stosunku do osób, które palą śmieci?
- Na jakiej podstawie prawnej urzędnik może wejść na posesję i dokonać kontroli?
- Kiedy urzędnik może wejść na posesję mieszkańca? Czy musi być w asyście policjanta? Jak wygląda procedura kontrolna?
- Czy można przeprowadzić kontrolę bez zapowiedzi?
- Jakie obowiązki urzędnika wynikają z uchwały antysmogowej?

- Skąd brać pieniądze na analizę próbek w laboratorium?
- Jak obciążyć mieszkańca opłatą za badanie składu popiołu?
- Jak reagować na zgłoszenia mieszkańców? Co może urzędnik, a czego nie?
- Jak powinny wyglądać kontrole przed i po zamontowaniu nowego pieca? Jak pisać raporty z kontroli? Co muszą zawierać? Czego nie można pominąć? Na co zwracać największą uwagę?
- Jak często powinny być przeprowadzane kontrole kotłów i spalanej w nich paliwa? Czy są z góry ustalone zasady?

2. Walka ze smogiem - zdrowie, środowisko, finanse

- Jak powinien wyglądać poprawnie złożony wniosek mieszkańca? Czy muszą być załączone jakieś załączniki? Jeżeli tak, to jakie? Jakie są najważniejsze elementy? Jakie założenia musi spełnić wnioskodawca?
- Na jakiej podstawie przyznawane są pieniądze z programu?
- Wyjaśnienie kwestii kwalifikowania się budynku do dofinansowania - dofinansowania są różne w zależności od tego, w którym roku powstał. Inaczej traktowane są budynki z 2012 roku, inaczej z 2018 roku a inaczej te najnowsze...
- Jak tworzyć wewnętrzny regulamin wymiany pieców? Co powinien zawierać?
- Czy można łączyć różne dostępne programy ze sobą? Czy są jakieś wykluczenia?
- Wybór pieca - czy mieszkańcy mogą wybierać sobie piece? Jakie wymogi musi spełniać? Jakie certyfikaty, gabaryty musi posiadać?
- Co w momencie, gdy ma się już jakieś ogrzewanie ekologiczne, a chce się zrobić termomodernizację budynku?
- Jakie są normy emisyjne 5. generacji?
- Jak wygląda procedura wymiany kotłów? Jakie wnioski gmina powinna odrzucić?
- Jakie dokumenty są potrzebne przy wymianie pieców?
- Jak wygląda postępowanie przy dotacjach o piece? Z czym gminy mają największe problemy?
- Jak liczyć ulgę termomodernizacyjną?
- Gdzie znajdują się punkty newralgiczne w utracie ciepła? Jak je minimalizować?
- Jak zachęcić mniej zamożnych mieszkańców do wymiany pieców oraz innych programów?
- Jakie warunki musi spełniać mieszkaniec, aby otrzymać dofinansowanie na termomodernizację? Jakie dokumenty musi złożyć?
- Co musi zawierać wzór umowy przy wymianie pieców?
- Jakich dokumentów wymaga Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska ?
- Jak wygląda badanie dochodów mieszkańca? Jak dokładnie je wyliczyć?
- Jak wspomóc mało zamożnych mieszkańców?

3. Jak zachęcić mieszkańców do udziałów w dostępnych programach? Jak podnieść ich świadomość? Jak skutecznie realizować Program Ochrony Powietrza?

- Jakie kary czekają na gminy, które nie wprowadzają programów ekologicznych na swoich terenach?
- Jak będą wyglądały zapowiadane kontrole zarządów gmin na terenach gmin? Co będzie kontrolowane?
- Poziomy alarmowe - kiedy się pojawiają?
- Co gmina może zrobić przy słabych przepisach i małym budżecie?

- Jakie przepisy obligują do czynności?
- Do czego według przepisów, gmina jest zobligowana?
- Jak skutecznie informować mieszkańców o dostępnych możliwościach?

4. Jaką rolę pełni gmina w walce ze smogiem?

- Jaką gmina ma obowiązek opracować zasady?
- Gdzie gmina może szukać wsparcia oraz pieniędzy na programy?
- Jak wyliczać opłaty za korzystanie ze środowiska?
- Jakie są obowiązki mieszkańca w zabudowie jednorodzinnej oraz wielorodzinnej?
- Jak powinna wyglądać inwentaryzacja pieców i kotłów? Jak ją dobrze przeprowadzić?
- Jak zachęcić mieszkańców do korzystania z wybranych programów?
- Jak radzić sobie z opornymi mieszkańcami?
- Jak najlepiej reklamować dostępne programy? Jakie akcje promocyjne można prowadzić?
- Jak edukować i zachęcać ludzi starszych, niezamożnych, którzy ogrzewają się piecami kaflowymi (które spełniają również inne funkcje), aby zmienili formę ogrzewania na ekologiczną?

Prowadzący:

Anita Marcinkiewicz - wieloletni pracownik Urzędu Miasta Bydgoszczy, Wydziału Zintegrowanego Rozwoju, pracujący na stanowisku odpowiedzialnym za ochronę powietrza, w tym: wydający pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, przygotowujący sprawozdania do Marszałka z realizacji Programów ochrony powietrza, rozpatrujący interwencje na zanieczyszczenia powietrza, zaangażowany w opiniowanie uchwały antysmogowej dla województwa kujawsko-pomorskiego

Terminy i szkolenia

Data: 01 marca 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 17 października 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 14 listopada 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Data: 12 grudnia 2023 10:00-15:00

Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną